

ת"פ 53274/07/13 - מדינת ישראל נגד אקספרס מוטורס - חולון בע"מ, אברהם זרחיה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 53274-07-13 מדינת ישראל נ' אקספרס מוטורס - חולון בע"מ. ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת תרצה שחם קינן
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. אקספרס מוטורס - חולון בע"מ. 2. אברהם זרחיה

החלטה מבוא

1. לפניי בקשה להורות על ביטולו של כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק.

נגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם, בין היתר, עבירות של זיהום מים וניהול עסק בניגוד לתנאי הרישיון.

מכתב האישום עולה כי הנאשמת 1 הינה חברה בפירוק. עוד עולה מכתב האישום כי הנאשם 2 הינו הבעלים של הנאשמת 1, אשר כיהן כמנהלה במועדים הרלוונטיים לכתב האישום.

בדיון, שהתקיים במסגרת הליך גישור, בפני סג"נ כב' השופט שגיא ביום 21.1.15, הודתה הנאשמת 1 בכתב האישום, באמצעות ב"כ הכנ"ר ונדונה לתשלום קנס בסך של שקל אחד.

טיעוני הצדדים בתמצית

2. ב"כ הנאשם 2 סבור כי יש בהודאתה של הנאשמת 1, במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו המאשימה והכנ"ר, כדי להביא לפגיעה בהגנתו של הנאשם 2.

לטעמו נפלו בהסדר הטיעון אליו הגיעו המאשימה והכנ"ר (מטעמה של הנאשמת 2) פגמים, שעיקרם בייצוגה של הנאשמת 1 על ידי מתמחה ממשרדו של הכנ"ר, מבלי שמאמנה נכח בדיון, מבלי שקיבלה אישור לטעון בדיון ומבלי שהכירה את חומר הראיות בתיק. לשאלת ביהמ"ש השיב ב"כ הנאשם 2 כי לא הביע את התנגדותו להליך, במהלך הדיון, אשר התקיים, כאמור, בפני מותב אחר. לדברי ב"כ הנאשם 2 לאחר הודאתה של הנאשמת 1 בעובדות כתב האישום נוצרה חזקה, איתה לא יוכל הנאשם 2 להתמודד.

3. עוד טען ב"כ הנאשם 2 כי הנאשמת 1 נכנסה להליכי פירוק לפני כשלוש שנים, ובנסיבות אלה, אין לנאשם 2 גישה למסמכים. לדברי ב"כ הנאשם 2 התייחס כב' השופט בקר, בפניו החל להישמע התיק, לאפשרות זו, אם כי הדברים לא באו לידי ביטוי בפרוטוקול הדיון, אשר התקיים בפני כב' השופט בקר.

לשאלת ביהמ"ש השיב ב"כ הנאשם 2 כי לא פנה לכנ"ר בבקשה לקבל לידיו מסמכים. עם זאת טען כי הנסיבות שנוצרו מביאות לפגיעה מהותית בתחושת הצדק, בין היתר משום שנמנע מהנאשם 2 להוכיח כי הנאשמת 1, אשר הוא היה מנהלה, לא ביצעה כל עבירה.

4. ב"כ הנאשם 2 הוסיף וטען כי השיהוי בהגשת כתב האישום מקים אף הוא הגנה מן הצדק, שכן מדובר באירועים שקרו, על פי הטענה בשנת 2006, עם זאת הוגש כתב האישום רק בשנת 2013. במצב דברים בו לא הייתה לנאשם גישה למסמכי החברה, בהיותה בפירוק, נמנעה ממנו כל אפשרות להוכיח כי הנאשמת 1 לא ביצעה את העבירה ולכן עלול הוא להיות מורשע, כמי שנשא משרה בתאגיד, למרות שאינו אחראי לביצוען של העבירות הנזכרות בכתב האישום.

ב"כ המאשימה אישר את העובדה כי נאספו מסמכים נוספים, ולדבריו עדכן את רשימת חומר החקירה ושלה העתק ממנה לב"כ הנאשם.

5. עוד טען ב"כ הנאשם 2 כי בחברה היו שני שותפים, עם זאת כנגד השותף האחר, אשר במועד הגשת כתב האישום לא היה עוד שותף בחברה, לא הוגש כתב אישום, אלא כנגד הנאשם 2 בלבד. מעורב נוסף, אשר לא הואשם, הינו מנהל המוסך, שכן אינו מוגדר כמי שנושא משרה, באופן המטיל עליו אחריות מכוח החוק.

6. ב"כ הנאשם התייחס למצבו הבריאותי והכלכלי של הנאשם 2 ולקושי ליצור קשר עם עדי הגנה רלוונטיים.

7. לטענת ב"כ הנאשם 2 נוהגת המאשימה להגיע להסדרי טיעון, במסגרתם מוטלים קנסות על חברות, ואילו כתבי האישום כנגד נושאי המשרה נמחקים.

8. ב"כ המאשימה הודיע כי אין בכוונת המאשימה לעשות שימוש בהודאתה של הנאשמת 1 בכל הנוגע להוכחת אחריותו של הנאשם 2.

9. ב"כ המאשימה טען כי לא אחת מגישה המאשימה כתבי אישום כנגד חברות וכנגד נושאי משרה באותן חברות. עוד אמר כי טענתו של הנאשם 2 לאכיפה בררנית לא הוכחה, שכן לא הוכח מניע פסול הוא שהביא לאי הגשת כתב האישום כנגד מי שהיה שותפו של הנאשם 2 בניהולה של הנאשמת 1.

בכל הנוגע להסדר, אליו הגיעה המאשימה עם הנאשמת 1, סבור ב"כ המאשימה כי זו המדיניות הנוהגת עם חברות בפירוק, בין היתר על מנת שלא לפגוע בנושי החברה.

ב"כ המאשימה התייחס בטיעונו לסעיף 17 בכתב האישום, ממנו עולה כי לנאשם 2 מיוחסת אחריות הן מכח היותו נושא משרה בתאגיד, והן מכח מעשיו עצמו.

באשר לטענה לפיה נגרם לנאשם 2 נזק ראייתי - סבור ב"כ המאשימה כי טענה זו לא הוכחה, וכי כתב האישום מבוסס ברובו על דגימות ובדיקות. בכל הנוגע לטענת השיהוי - ב"כ המאשימה טען כי כתב האישום הוגש פחות משנתיים לאחר המדידה האחרונה.

דין והכרעה

10. סעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 מאפשר לטעון, כטענה מקדמית, טענה לפיה **"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית"**.

11. באשר לטענתו של ב"כ הנאשם 2 לפיה נפלו פגמים בהליך במסגרתו הודתה הנאשמת 1 בכתב האישום, העלולים לפגוע בהגנתו של הנאשם 2, הרי שנכח הצהרתו של ב"כ המאשימה, כי לא יעשה שימוש בהודאת הנאשמת 1 על מנת להוכיח את אשמתו של הנאשם, אין בהודאה כדי לפגוע בהגנתו של הנאשם 2.

12. באשר לטענתו של ב"כ הנאשם 2 לאכיפה בררנית נוכח אי העמדתו לדין של מי שהיה שותפו של הנאשם 2 - בפסק דינו בע"פ 3215/07 פלוני נ' מדינת ישראל בפסקה 37, קבע כב' השופט ג'ובראן כי **"לשם העלאת טענה בדבר 'הגנה מן הצדק', הנשענת על טענה לאכיפה בררנית, יהיה על הטוען להראות, בראש ובראשונה כי מדובר בהבחנה בין מי שהדמיון ביניהם רלוונטי לעניין, במובן זה שהוא מצדיק התייחסות דומה בשאלת הגשתו של כתב אישום. בשלב השני יהא על הטוען להראות כי בבסיס ההבחנה ניצב מניע פסול, בין אם בדמות שרירותיות, התחשבות בשיקולים שאינם מן העניין, או חלילה שקילת שיקולים שאינם ראויים. מטבע הדברים מדובר בשני שלבים השלובים זה בזה, ואשר רב המשותף להם. הנטל להוכיחם, שאיננו פשוט כלל וכלל, מוטל על הנאשם, באשר הפרקליטות, ככל רשות מינהלית, נהנית מהחזקה לפיה פעולותיה נעשות כדין (ראו עניין זקין, בעמוד 307)"**

ב"כ הנאשם 2 לא הניח כל תשתית ראייתית לטענה, ולפיכך אין לקבלה בשלב זה.

13. בכל הנוגע לטענה לפיה נוהגת המאשימה לפטור לעיתים את נושאי המשרה בתאגיד מאחריות, ולהסתפק

בהעמדתם לדין של התאגידים, הרי שאף לטענה לפיה הופלה הנאשם 2 לרעה, באופן יחסי לנאשמים אחרים, נושאי משרה בתאגיד, לא הונחה כל תשתית ראייתית.

לאחרונה התייחס הנשיא (בדימוס) כב' השופט גרוניס, לאפשרות של אי העמדה לדין של נושאי משרה בתאגיד, ואמר בפסקה 45 לפסק דינו בדנ"פ 8062/12 מדינת ישראל המשרד להגנת הסביבה נ' חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ "ככלל, ראוי להימנע ממתן "פטור" לנושאי המשרה תוך נקיטת צעדים פליליים נגד התאגיד בלבד. הטלת אחריות על נושאי המשרה בתאגיד במקרים המתאימים תתרום למימוש תכליות ההרתעה והכוונת ההתנהגות של המשפט הפלילי. כיום, העונשים העיקריים שניתן להטיל על תאגידים הם קנס או פיצוי. עמדתי בחוות דעתי על האפקטיביות המוגבלת של ענישה כספית כשמדובר בתאגידים (ראו פסקה 29 לעיל). הטלת אחריות גם על נושאי המשרה תבהיר למקבלי ההחלטות בתאגידים כי הם עלולים לשלם מחיר אישי על עבירות שביצעו בחסות המסך התאגידי. יש בכך כדי לתרום להרתעה ולמניעת עבירות חוזרות".

14. כאמור, ביקש ב"כ הנאשם 2 לקבוע כי על השיהוי בהגשת כתב האישום להביא לביטולו של כתב האישום, נוכח הפגיעה שנגרמה להגנתו של הנאשם 2. ב"כ הנאשם 2 לא הביא כל ראיה לתמוך בטיעונו. כתב האישום מייחס לנאשמים עבירות של הזרמת שפכים מזהמים למערכת הביוב בין שנת 2009 ועד לסוף שנת 2011. כתב האישום הוגש בחודש יולי 2013. בנסיבות אלה אין לומר כי המאשימה הגישה את כתב האישום בשיהוי כה ניכר, באופן העומד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית, עד כי יש להורות על ביטולו של כתב האישום.

15. בכל הנוגע למסמכים החסרים לנאשם 2 לצורך הגנתו, נוכח היותה של הנאשמת 1 בפירוק - הרי שאף טענה זו נטענה בעלמא. לדברי ב"כ המאשימה הועבר כל חומר החקירה לידיו של ב"כ הנאשם 2, כך שאין מקום, לפחות בשלב זה, לקבל את הטענה כטענה מקדמית, בפרט נוכח דבריו של ב"כ הנאשם 2, לפיהם לא פנה כלל לכנ"ר בבקשה לקבל לידיו מסמכים העשויים לסייע לו בהגנה.

16. לאור כל האמור לא שוכנעתי כי הגשת כתב האישום או ניהולו של ההליך עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית, ולפיכך הריני דוחה את הבקשה לביטולו של כתב האישום.

17. הדיון קבוע להקראה ליום 2.6.15 לשעה 11:30.

המזכירות תשלח החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, י' סיוון תשע"ה, 28 מאי 2015, בהעדר הצדדים.

ניתנה היום, י' סיוון תשע"ה, 28 מאי 2015, בהעדר הצדדים.

חתימה